



**БЪЛГАРСКА АГЕНЦИЯ ПО БЕЗОПАСНОСТ НА
ХРАНИТЕ**

**СТАНДАРТНА ОПЕРАТИВНА ПРОЦЕДУРА ЗА
ИЗВЪРШВАНЕ НА ПРОВЕРКИ, НА ПРИЮТИ ЗА
БЕЗСТОПАНСТВЕНИ ЖИВОТНИ**

Код: СОП-ЗХОЖ 12А
Версия: 01
Страница: 1 от 4

Приложение към Заповед № РД 11-2898 от 21.12.2022 г.
на изпълнителния директор на БАБХ

I. ЦЕЛ НА ПРОЦЕДУРАТА:

Тази процедура регламентира контролните действия при извършване на инспекция/проверка на приюти за безстопанствени животни от страна на служителите, отговорни за хуманното отношение към животните в Областните дирекции по безопасност на храните (ОДБХ), официалните ветеринарни лекари (ОВЛ) към съответната ОДБХ и експертите от Дирекция „Здравеопазване и хуманно отношение към животните” (ЗХОЖ) в Централно управление на Българска агенция по безопасност на храните (БАБХ) за спазване изискванията, определени в Закона за защита на животните и Наредба № 41 от 10 декември 2008 г. за изискванията към обекти, в които се отглеждат, развъждат и/или предлагат домашни любимци е цел търговия, към пансиони и приюти за животни.

Спазването на процедурата гарантира единен подход, при извършване на инспекция/проверка на приюти за безстопанствени животни.

Наредба № 41 от 10 декември 2008 г. установява минималните изисквания към приютите, минимални зоохигиенни параметри при отглеждане на животните, задължения на управителите на обектите и на ветеринарномедицинските органи, свързани с контрола по спазване на изискванията по тази наредба.

Правилата се отнасят и следва да се прилагат за всеки един приют за безстопанствени животни, регистриран като животновъден обект съгласно чл. 137 от Закона за ветеринарномедицинската дейност (ЗВД).

Целта на контрола в приюта е да подобрят и поддържат стандартите на хуманно отношение към животните, да се редуцира и контролира риска от възникване на заболявания.

II. ОТГОВОРНОСТИ И ПРАВА:

Изпълнителният директор на БАБХ, по предложение на директора на Дирекция ЗХОЖ утвърждава, със заповед процедурата за извършване на инспекция/проверка в приюти за безстопанствени животни за спазване изискванията, определени в Наредба № 41 от 10 декември 2008 г.

Тази процедурата се прилага от служителите, отговорни за хуманното отношение към животните в ОДБХ, ОВЛ към съответната ОДБХ и експертите от дирекция ЗХОЖ в ЦУ на БАБХ.

Контролът по прилагане на процедурата се осъществява от директорите на ОДБХ и от директора на Дирекция ЗХОЖ при ЦУ на БАБХ.

Изготвил: д-р Йорданка Шопова-Лалева, главен експерт в отдел ХОЖ, дирекция ЗХОЖ Подпис:	Проверили: д-р Георги Атанасов, директор на дирекция ЗХОЖ д-р Силвия Пеева, началник отдел ХОЖ, дирекция ЗХОЖ Подпис:..... Подпис:.....	Одобрил: д-р Иван Шиков изпълнителен директор на БАБХ Подпис:.....	Прилага се от: 01.01.2023 г. Всичко стр. 4
---	---	---	--



**БЪЛГАРСКА АГЕНЦИЯ ПО БЕЗОПАСНОСТ НА
ХРАНИТЕ**

**СТАНДАРТНА ОПЕРАТИВНА ПРОЦЕДУРА ЗА
ИЗВЪРШВАНЕ НА ПРОВЕРКИ, НА ПРИЮТИ ЗА
БЕЗСТОПАНСТВЕНИ ЖИВОТНИ**

Код: СОП-ЗХОЖ 12А
Версия: 01
Страница: 2 от 4

III. НОРМАТИВНИ АКТОВЕ И ДОКУМЕНТИ:

Настоящата процедура е разработена в съответствие с:

1. Регламент (ЕС) 2017/625 на Европейския парламент и на Съвета от 15 март 2017 година относно официалния контрол и другите официални дейности, извършвани с цел да се гарантира прилагането на законодателството в областта на храните и фуражите, правилата относно здравеопазването на животните и хуманното отношение към тях, здравето на растенията и продуктите за растителна защита;
2. Закон за ветеринарномедицинската дейност;
3. Закон за защита на животните;
4. Наредба № 41 от 10 декември 2008 г. за изискванията към обекти, в които се отглеждат, развъждат и/или предлагат домашни любимци е цел търговия, към пансиони и приюти за животни;
5. Наредба № 42 от 12.12.2008 г. за изискванията към ветеринарните лечебни заведения и видът и обемът на ветеринарномедицинската дейност, която може да се извършва в тях;
6. Подзаконови нормативни актове за прилагане на специалните закони.

IV. ОПРЕДЕЛЕНИЯ:

1. „Животни“ - живи гръбначни животни.
2. „Хуманно отношение“ - физическо и физиологично състояние гарантиращо благосъстоянието на животното.
3. „Приют за животни“ е общински или частен обект, който разполага с подходящи условия, за да осигури на безстопанствените животни ветеринарномедицинско обслужване, грижи, подслон и намиране на нов собственик.
4. „Доброволци“ - лица, които помагат безвъзмездно при ежедневните грижи за животните и други дейности в приюта.
5. „Зоохигиенни параметри“ - изисквания за опазване здравето на животните и гарантиране на тяхното благосъстояние чрез създаване условия за отглеждане и хранене, съответстващи с техните физиологични нужди.

V. ПОСЛЕДОВАТЕЛНОСТ ПРИ ИЗВЪРШВАНЕ НА ПРОВЕРКА В ПРИЮТ ЗА БЕЗСТОПАНСТВЕНИ ЖИВОТНИ:

Документална проверка в приюта:

При проверката на контролният орган, служителите на приюта предоставят следната документация:

Удостоверение за регистрация на животновъдния обект по чл. 137 от ЗВД;

Дипломи за завършен курс за защита и хуманно отношение към животните на управителя на приюта и на служителите, отговорни за грижата към животните;

Регистър, в който се вписват данните за изоставените или изгубени животни, осиновените, приетите, върнатите на собствениците или по места на залавяне по чл. 47, ал. 3 от Закона за защита на животните. Същият трябва да съдържа и данни за: проведените курсове на лечение, умрели и евтаназирани животни: пореден номер на животното; описание; снимка; идентификационен номер; партиден номер на ваксина против бяс; дата, час и място на залавяне и приемане в приюта; име на



**БЪЛГАРСКА АГЕНЦИЯ ПО БЕЗОПАСНОСТ НА
ХРАНИТЕ**

**СТАНДАРТНА ОПЕРАТИВНА ПРОЦЕДУРА ЗА
ИЗВЪРШВАНЕ НА ПРОВЕРКИ, НА ПРИЮТИ ЗА
БЕЗСТОПАНСТВЕНИ ЖИВОТНИ**

Код: СОП-ЗХОЖ 12А
Версия: 01
Страница: 3 от 4

служителя, приел животното; дата и причина за напускане;

Лично досие на всяко животно в приюта;

Правилник за вътрешния ред и организацията на работа в приюта, съгласуван със съответната ОДБХ и кмета на общината, на чиято територия се намира приютът;

Стандартни оперативни процедури за всички дейности в приюта, утвърдени от управителя на приюта;

Програма за намиране на нови собственици (осиновяване) на настанените в приюта животни;

План за действие при извънредни ситуации;

Сключен договор с екарисаж/инсинератор за обезвреждане на труповете на животните;

Амбулаторен дневник, който се води към ВМЗ към приюта;

Договор за обезвреждане на биологични отпадъци от функционирането на регистрирано ветеринарно лечебно заведение към приюта.

Физическа проверка в приюта:

Проверка на всички помещения, посочени в чл. 101, ал. 1 на Наредба № 41 от 10.12.2008 г., които трябва да отговарят на изискванията, посочени в чл. 104 от същата наредба:

1. помещение за приемане на граждани и водене на картотека;
2. помещение за извършване на ветеринарномедицинска дейност (кастрации на животни, общи манипулации и първа помощ);
3. помещение за персонала;
4. санитарен възел;
5. помещение за съхранение и приготвяне на храна;
6. помещение за съхранение на оборудване за почистване и дезинфекциране на помещенията и приборите и подходящо обезопасено място за съхранение на ветеринарномедицински продукти;
7. карантинно помещение;
8. помещение за болни или наранени животни;
9. помещение за болни или наранени животни;
10. помещение с ниска температура за трупове на животни с контейнер, хладилна камера или фризер за трупове на животни; труповете на животните се поставят в индивидуални найлонови чували;
11. място за игра и разходка на животните.

За осигуряване на здравните грижи за животните, приютът трябва да има сключен договор за ветеринарномедицинско обслужване с регистрирано ветеринарномедицинско заведение по реда на чл. 30 ЗВД или да разполага с такова в самия приют.

Проверка на мерките за биосигурност - наличност и цялост на ограда около цялата територия на приюта; извършване на почистване и дезинфекция на всички помещения и дворчета; какви препарати се използват (регистриран и одобрен ли е); каква е концентрацията на активната съставка в използвания препарат; контрол на гризачи - дератизация; контролиране движението на посетители и други животни;

Проверка на общата площ, определена в чл. 105 от Наредба № 41 от 10.12.2008 г. и капацитета на обекта;

Къщичките отговарят ли на изискванията, посочени в чл. 105 б от Наредба № 41 от



**БЪЛГАРСКА АГЕНЦИЯ ПО БЕЗОПАСНОСТ НА
ХРАНИТЕ**

**СТАНДАРТНА ОПЕРАТИВНА ПРОЦЕДУРА ЗА
ИЗВЪРШВАНЕ НА ПРОВЕРКИ, НА ПРИЮТИ ЗА
БЕЗСТОПАНСТВЕНИ ЖИВОТНИ**

Код: СОП-ЗХОЖ 12А
Версия: 01
Страница: 4 от 4

10.12.2008 г.

Проверка за валидност на лиценз за превоз на животни за кратки или продължителни разстояния за транспортното средство, което се използва в приюта;

Проверка на карантинното помещение за настаняване на новоприетите животни;

Проверка за съответствие на храненето на животните с чл. 78-80 от Наредба № 41 от 10.12.2008 г. - доставени количества храна, подходяща ли е за настанените животни, изчисляване на дажбите в зависимост от здравословното състояние, възрастта и размера на животното, както и наличие на чиста вода и свободен достъп до нея.

При проверка на приют за безстопанствени животни се попълва *Контролен лист за проверка на приюти за безстопанствени животни за спазване правилата за здравеопазване и хуманно отношение към тях - образец ЗХОЖ – 167А*, утвърден със Заповед № РД11-2723/17.11.2021 г. на изпълнителния директор на БАБХ.

VI. МЕРКИ ПРИ КОНСТАТИРАНЕ НА НАРУШЕНИЯ:

1. Издаване на предписания, в които задължително се посочва срокът за отстраняване на нарушенията.
2. При неизпълнение на срокът, посочен в предписанието, животновъдният обект може да бъде спрян от експлоатация, но не за повече от 6 месеца.
3. Предприемане на административнонаказателни мерки по реда на гореизброеното ветеринарномедицинско законодателство;
4. При неотстраняване на констатираните нарушения за периода от 6 месеца, когато обектът е спрян от експлоатация, или при доказани системни и/или груби нарушения, регистрацията на приюта се заличава.

VII. ОБЩЕСТВЕН КОНТРОЛ:

Официалният компетентен орган за осъществяване, управление и контрол на ветеринарната дейност съгласно чл. 4, ал. 1 от ЗВД е БАБХ. Българска агенция по безопасност на храните осъществява контрол за спазване на правилата за защита и хуманно отношение към животните (чл. 7, ал. 1 ,т. 4 от ЗВД). Контролът се осъществява чрез ветеринарномедицински проверки.

Извършването на официалния контрол и другите официални дейности се предоставя на държавни органи, т.е. на органи на държавната (изпълнителната) власт, като за Република България това са органи от системата на държавното управление. Регламент (ЕС) 2017/625 не допуска **задължително съвместно** извършване, или пък - делегиране от компетентен (държавен) орган на правомощия по извършване на официалния контрол на юридически лица с нестопанска цел, т.е. на неправителствена организация.